

1 Holdningspapir for Danske Studerendes Fællesråd

2 Danske Studerendes Fællesråd (DSF) er en national interesseorganisation for
3 danske studerende. Vi er et holdnings- og handlingsfællesskab, der arbejder i
4 offentligheden, overfor politikere og overfor interessenter for de bedste forhold
5 for studerende i Danmark. Vi arbejder strategisk og målrettet for at varetage alle
6 studerendes interesser og for bedre uddannelser. Vi er de studerendes nationale
7 talerør, og vi bidrager til aktivitet og kritisk deltagelse på studiet. Dette
8 holdningspapir danner baggrund for en progressiv bevægelse, der skaber konkrete
9 forbedringer for studerende.

10 I det følgende præsenterer DSF sine grundlæggende holdninger, visioner og
11 værdier samt væsentligste politikområder.

12 **VI SKABER BEVÆGELSE**

13 DSF rolle er at skabe en studenterbevægelse, der sikrer og styrker prioriteringen af
14 uddannelse. Vi har meget til fælles med forskere, undervisere og administratorer,
15 men vi må konstatere, at vi som studerende også har interesser, der er i konflikt
16 med deres.

17 At opbygge nationale alliancer, hvor vi har samarbejdspartnere som deler vores
18 ambition om at prioritere uddannelse, har en stor politisk og strategisk værdi.
19 Essentielle alliancepartnere for DSF er elev- og studenterbevægelsesnetværket
20 samt andre organisationer som er ligestillede og ligesindede med DSF.

21 Mange af de problemer, vi oplever som studerende i Danmark, kan og bør vi
22 arbejde sammen med internationale samarbejdspartnere om at løse. Det danske
23 uddannelsessystem bliver konstant påvirket af internationale strømninger, og
24 DSF's arbejde rækker derfor ud over Danmarks grænser. DSF arbejder derfor
25 internationalt gennem den europæiske og verdensomspændende
26 studenterbevægelse, som arbejder for de bedst mulige rammer for studerende.

27 **UDDANNELSE FOR LIVET**

28 Der er mange gode grunde til uddannelse i Danmark. Viden og uddannelse er
29 vigtige forudsætninger for at kunne navigere i en stadigt mere kompleks og

30 sammensat verden. Derfor er uddannelse en værdi for den enkelte og for
31 samfundet. Vi har behov for en bred vifte af kompetencer for at kunne deltag aktivt,
32 kritisk og konstruktivt i løsningen af samfundets problemer. Der er behov for
33 uddannelse, så vi stadig kan arbejde for at udvikle samfundet.

34 Uddannelser og universiteterne har fået en ny rolle i Danmark. At studere er ikke
35 længere forbeholdt eliten, og store procentdele af en årgang tager enten en
36 mellemlang eller en lang videregående uddannelse. Mange tager en uddannelse
37 for at få erhvervskompetence, og studierne er ikke længere udelukkende rettet
38 imod uddannelse af forskere.

39 Vi ønsker at alle uanset baggrund sikres de bedste muligheder og rammer for at
40 søge ind på og gennemføre en videregående uddannelse. Der skal være en
41 kvalificeret vejledning igennem uddannelsessystemet, som gør det lettere at træffe
42 et godt uddannelsesvalg. For at sikre en alsidig optagelse skal der desuden være
43 mulighed for et differentieret optag, der tager højde for andre parametre end et
44 karaktergennemsnit.

45 Vi arbejder for at nedbryde den negative sociale arv og sikre en fri og lige adgang
46 til at studere. Det forudsætter, at ingen skal betale for deres studie, og at de
47 indirekte udgifter, der følger med det at være studerende, begrænses mest muligt.
48 DSF er derfor imod brugerbetaling.

49 Uddannelse er godt for samfundet, økonomien og den enkelte. Undersøgelser viser,
50 at jo længere man har uddannet sig, og jo mere man interesserer sig for sin
51 uddannelse, desto bedre livskvalitet har man. Man lever længere og deltager mere
52 aktivt i det omkringliggende samfund. Derfor må uddannelse aldrig blive til et
53 spørgsmål om snæver opgaveløsning eller kortsigtet behovsopfyldelse. Det er en
54 kvalitet, at vi forholder os frit og kritisk til vores egne fagligheder, og denne kritiske
55 refleksion må ikke begrænses eller umuliggøres af presset for at få studerende
56 hurtigere igennem studierne.

57 **KVALITET I UDDANNELSE**

58 Studerende skal altid stille krav om, at vores uddannelser har den bedst mulige
59 kvalitet. Vi ønsker at indgå i og bidrage til aktive faglige miljøer på
60 uddannelsesinstitutionerne. Ingen uddannelse må i for høj grad bygge på
61 selvstudie. DSF arbejder derfor for, at alle studerende modtager en tilstrækkelig
62 mængde undervisning og direkte interaktion med undervisere. Dette betyder, at
63 akademiske uddannelser tager udgangspunkt i forskningsbaseret og
64 professionsuddannelser tager udgangspunkt i erhvervsbaseret. Det betyder også,

65 at vores uddannelse er drevet af undervisere med relevant erfaring samt de
66 nødvendige pædagogiske og didaktiske kompetencer.

67 Studerende er forskellige og har forskellige interesser, mål og indlæringsformer og
68 befinder sig i forskellige livssituationer. Dette bør afspejle sig i varierede
69 undervisningsformer. Desuden skal eksamensformen tilpasses den brugte
70 undervisningsform. Vi arbejder for, at vi som studerende har mulighed for at være
71 med til at forme vores eget studieforløb, og betragter det som en værdi, at det er
72 muligt at uddanne sig uanset hvilken del af landet, man er bosat i.

73 Udover at være til gavn for alle studerende udgør disse krav hjørnestenen i at skabe
74 øget social mobilitet, ved lige netop at fremme muligheden for alsidige rammer der
75 nedbryder den negative sociale arv.

76 Det bør være et selvstændigt formål med uddannelse, at vi har tid, rum og rammer
77 for at fordybe os i vores faglighed. DSF arbejder for, at uddannelserne er fleksible,
78 så der er plads til studerende med forskellige typer behov og rum til at tage f.eks.
79 udlandsophold, orlov, barsel og praktik. For at disse tiltag kan realiseres er det helt
80 nødvendigt med en øget uddannelsesfinansiering.

81 **UDDANNELSE ER ET FÆLLES GODE – IKKE EN VARE**

82 Formålet med uddannelse er mangefold. Uddannelse skaber og formidler viden.
83 Uddannelse giver mennesker kompetencer og evner, som de kan bruge til at
84 forbedre deres eget liv og det samfund de indgår i. Uddannelse er med til at
85 demokratisere samt at fordre kritisk og konstruktiv stillingtagen til samfundet hos
86 den enkelte. Vores uddannelsesinstitutioner fordrer indsigt, nysgerrighed,
87 nytænkning og kompetencer, som engagerer mennesker i demokratiet, i deres
88 arbejdsliv og i hele samfundet. Desværre er institutionerne blevet forsøgt tilpasset
89 til en konkurrencestatslogik, hvor uddannelserne i langt højere grad bliver set
90 udelukkende som en økonomisk investering og ikke også som et middel til at
91 udvikle, demokratisere og skabe sammenhængskraft i samfundet. I DSF mener vi,
92 at den økonomiske gevinst ved uddannelse er vigtig, men at jagten på den
93 økonomiske gevinst aldrig må overskygge uddannelsesinstitutionernes brede
94 samfundsmæssige formål.

95 Politisk detailstyring og retorikken i den offentlige debat skævvrider det brede
96 formål med uddannelse. Her reduceres uddannelsesinstitutionernes formål til
97 udelukkende at være producenter af arbejdskraft, og de studerende er blevet
98 kunder i dette system frem for at deltage i skabelsen af ny viden og forskning.
99 Vores institutioner og uddannelserne bliver gennem politisk styring drevet efter

100 en produktionslogik, og bliver målt på effektivitet i forhold til hvor hurtigt og billigt
101 færdiguddannede kandidater kan "produceres". Tiltag som Fremdriftsreformen,
102 SU-reformen og den centrale dimensionering er direkte konsekvenser af en øget
103 vareliggørelse af uddannelse. Det er problematisk, når skiftende regeringer og
104 politiske aktører betragter uddannelse som en vare, som udelukkende skal skaffe
105 kvalificeret arbejdskraft til de kortsigtede behov på arbejdsmarkedet.

106 Vareliggørelsen af uddannelse pålægger et enormt pres på den enkelte studerende.
107 Det øgede fokus på gennemførelsestider, og hvor mange studenterårsværk man
108 kan producere, fordrer et syn på studerende som en enhed, der skal presses
109 igennem for at skabe vækst. Den studerende skal derfor leve op til effektiviseringer
110 uden at tage hensyn til muligheden for fordybelse, kompetenceopbygning,
111 samfundsengagement, den studerendes helbred og interesser.

112 Uddannelsesinstitutionerne bliver samtidig underlagt markedsvilkår for at
113 overleve. Vareliggørelsen af uddannelser fører til en unødigt splid og konkurrence
114 mellem uddannelsesinstitutionerne grundet økonomiske egeninteresser.
115 Yderligere kan konkurrencen om økonomiske midler mellem institutionerne være
116 direkte skadeligt for kvaliteten i institutionernes uddannelse og forskning, da det
117 hæmmer et fagligt samarbejde mellem fagmiljøerne, der ellers kan være sundt for
118 kvaliteten og uddannelsernes særegenhed. DSF mener, at
119 uddannelseseffektiviseringer, stordrift og det evindelige fokus på fremdrift leder til
120 sænkelse af kvaliteten.

121 Et af problemerne med vareliggørelse er, at den flytter ansvaret for strukturelle
122 problemer væk fra samfundet og placerer dem hos den enkelte studerende.
123 Konsekvensen er, at samfundsmæssige udfordringer bliver vendt indad i stedet for
124 at blive brugt kritisk og konstruktivt til at udvikle samfundet og løse dets
125 problemer.

126 DSF er imod at vareliggøre vores uddannelser, hvor uddannelser gennem en
127 udemokratisk markedsstyring bliver tilpasset kommercielle interesser.
128 Uddannelse er frem for alt et fælles gode og ikke en vare. Uddannelse bør være
129 med til at sikre udvikling for den enkelte og kommende generationer, og løfte hele
130 samfundet, så vi alle får et bedre liv samt bedre muligheder.

131 **KVALITET KOSTER**

132 Danmark skal i fremtiden leve af forskning, viden og veluddannet arbejdskraft, og
133 det er derfor nødvendigt, at uddannelsesinstitutionerne finansieres på en måde, der

Jernbanegade 4, 2. t.v.
1608 København V.
(+45) 33 32 48 13
dsf@dsfnet.dk

134 fordrer kvalitet. At samfundet uddanner og individet studerer, er en investering af
135 tid og penge der betaler sig mange gange tilbage.

136 Finansieringen af alle studier skal være tilstrækkelig. Vi vil ikke acceptere, hvis
137 nogen studier er underfinansierede og har besvær med at finde økonomi til at
138 tilbyde den mængde undervisning som er en forudsætning for kvalitet i
139 uddannelse.

140 DSF arbejder derfor for en finansieringsmodel, som sikrer alle studier og
141 uddannelsessteder tilstrækkelig finansiering. Som studerende tager vi afstand fra,
142 at uddannelsesstederne bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer på at
143 reklamere og konkurrere om at tiltrække studerende eller bliver opsparet til unødigt
144 egenkapital. I stedet bør der etableres stærke samarbejder institutionerne imellem,
145 der fordrer udvikling og nytænkning i uddannelserne.

146 DSF går ind for solidaritet i finansieringen af uddannelsesinstitutioner og
147 uddannelser, og vi kan derfor ikke acceptere underfinansiering på nogen områder.
148 I forhold til både taxametertilskud og basismidler går DSF ind for, og arbejder for,
149 en finansieringsmodel der ikke tillader underfinansiering af nogen uddannelser.
150 DSF arbejder for, at underfinansierede uddannelser opprioriteres i tilskud, så de
151 har økonomiske rammer der fordrer faglighed og kvalitet. DSF arbejder for en
152 finansieringsmodel, der ikke udelukkende allokterer midler efter historiske forhold.

153 Vi arbejder for, at finansieringen fordrer kvalitet mens vi studerer, og ikke bliver
154 brugt som værktøj til at presse os hurtigere igennem studiet.

155 **INDFLYDELSE OG AUTONOMI**

156 Vi er som studerende aktive deltagere i og medansvarlige for vores uddannelse. Vi
157 er en central del af uddannelsesinstitutionerne, og vi vil tage aktivt del i vores
158 uddannelse. Dette gælder ikke blot indflydelse i selve undervisningssituationen,
159 men gennem fastsættelse af de rammevilkår og strukturer, som vores uddannelser
160 er underlagt. Vi er sammen med uddannelsesinstitutionernes ansatte de bedste til
161 at vide og forklare, hvordan uddannelserne virker, og hvordan de skal udvikles.
162 Dette gælder særligt i de lokale faglige miljøer, som er udgangspunktet for vores
163 institutioners virke. Derfor bør beslutninger træffes decentralt i de faglige miljøer,
164 når det er muligt og hensigtsmæssigt. Desuden bør uddannelsesinstitutionerne
165 bidrage til, at vi som studerende gennem kritisk og demokratisk dannelse og
166 rammer, deltager i det danske demokrati

167 Som studerende har vi et ansvar for at udvide vores reelle indflydelse og gøre vores
168 formelle indflydelse gældende. DSF arbejder for, at alle studerende får skabt
169 kendskab til og vakt interesse for indflydelseskanalerne på alle vores
170 uddannelsesinstitutioner.

171 Vores uddannelsesinstitutioner er underlagt en lang række love, bestemmelser og
172 styringsmekanismer, som i høj grad giver uddannelsesministeriet mulighed for at
173 detailstyre institutionerne. I DSF er vi kritiske over for detailstyringen af vores
174 institutioner, da det begrænser vores reelle lokale indflydelse. Detailstyring fra
175 uddannelsesministeriets side undergraver det lokale handlerum og gør, at de
176 kollegiale organer i højere grad forvalter frem for at udvikle de lokale miljøer.
177 Derfor arbejder vi i DSF for et lovgrundlag, der sikrer mere frihed og autonomi for
178 vores institutioner og faktisk giver rammerne for reel studenterindflydelse på alle
179 niveauer.

180 Beslutninger på institutionerne bør tages demokratisk. Derfor bør det ikke være op
181 til uddannelsesinstitutionens ledelse at beslutte, om den vil inddrage de
182 studerende. For at sikre lokal autonomi og studenterindflydelse på vores
183 institutioner skal DSF værne om retten til de to studenterrepræsentanter i
184 institutionsbestyrelserne, der i dag er sikret i loven. Samtidig ønsker DSF, at det er
185 institutionens studerende og ansatte, som udarbejder den respektive institutions
186 vedtægt, som sikrer det lokale demokrati og institutionens relation til omverdenen,
187 fx kan udarbejdelsen ske med inddragelse af andre relevante parter. Udarbejdelsen
188 af vedtægten skal blandt andet give institutionens studerende og ansatte ret til selv
189 at fastlægge sammensætningen af institutionens bestyrelse.

190 **EN SU TIL AT LEVE AF**

191 SU'en er enestående for Danmark, fordi den garanterer at alle kan have en
192 økonomisk situation, der giver mulighed for, at man studerer. Vi studerende er
193 afhængige af at have en indtægt der kan dække udgiften til vores mest basale
194 fornødenheder. Desværre har for mange studerende i udgangspunktet ikke en
195 økonomi der kan dække de faste og nødvendige udgifter.

196 At have stabile levevilkår, herunder økonomiske vilkår, er en forudsætning for, at
197 vi kan koncentrere os om at studere. Derfor er SU'en ikke noget, der bør skrues på
198 eller reguleres efter forgodtbefindende og må ikke erstattes af rabat- og
199 låneordninger. SU'en er en af flere forudsætninger for den frie og lige adgang til
200 uddannelse. Derfor arbejder DSF for, at man kan leve af SU. Vi har krav på stabile
201 økonomiske vilkår, hvor vi som ligestillede samfundsborgere har rimelige forhold

Jernbanegade 4, 2. t.v.
1608 København V.
(+45) 33 32 48 13
dsf@dsfnet.dk

202 at studere under, uden at være nødt til at gældsætte os eller forsinke vores studie
203 unødigt med erhvervsarbejde.

204 **EN BETALELIG BOLIG TIL ALLE STUDERENDE**

205 En god og stabil boligsituation er en forudsætning for at kunne fokusere og
206 dygtiggøre sig på studiet. DSF arbejder for, at studieboligmarkedet giver de bedst
207 mulige rammer til studerende i hele landet. Vi arbejder for, at der bygges gode,
208 billige kollegier og ungdomsboliger, som er tilgængelige for alle studerende og
209 betalelige inden for et SU-budget. DSF vil arbejde for, at de ansvarlige politikere
210 både lokalt og nationalt sikrer rammerne for dette.

211 Det er nødvendigt, at studieboligmassen vokser i takt med, at det øgede antal
212 studerende på landets videregående uddannelser vokser, så der er plads til, at alle
213 studerende har en betalelig bolig inden for rimelig afstand af uddannelsesstedet.
214 Sammen med såvel det offentlige som det private vil DSF gå forrest i arbejdet med
215 at sikre tilgængeligheden af gode studieboliger.

216 Vi arbejder praktisk og konkret med udviklingen af nye studieboligformer. Vi
217 arbejder for en planlov, der til enhver tid giver kommunerne de bedste
218 forudsætninger for at bygge billigt i takt med, at studentermassen vokser. I
219 sammenhæng med gode boligforhold er det vigtigt, at der sikres
220 transportmuligheder og infrastruktur mellem bolig og uddannelse sådan at vores
221 hverdag som studerende kan hænge sammen. Derfor arbejder DSF for, at det bliver
222 bedre og billigere for studerende at anvende den offentlige transport, samt at det
223 på sigt bliver gratis for studerende.

224 DSF vil kæmpe for, at uddannelsesbyerne etablerer boliggarantier, hvor nye
225 studerende er garanteret studiebolig inden studiestart. Dertil kommer, at vi
226 arbejder med en leje- og boligreguleringslov, der garanterer studerendes
227 retssikkerhed på boligmarkedet og sikrer, at betalelige boliger vedbliver at være
228 betalelige.

229 **STUDIEMILJØ**

230 Det er nødvendigt, at både de fysiske, psykiske og æstetiske rammer på vores
231 uddannelser er gode og understøtter læring. Vi har brug for ordentlige lokaler, for
232 at kunne få det optimale udbytte af vores uddannelse. Vi kan og vil ikke acceptere
233 at sidde for mange i lokalerne, sidde på gulvene eller i vindueskarmene og forsøge
234 at følge med.

235 En forudsætning for god læring og uddannelse er, at uddannelsesinstitutionerne ikke
236 optager flere studerende, end der er plads og rum til, og at der er gode, fysiske forhold
237 at studere under. Derfor arbejder DSF for en styrkelse af undervisningsmiljøet, så
238 uddannelsesinstitutionerne forpligtes på at sikre tilfredsstillende rammer for
239 studerendes lærings- og arbejdsmiljø.

240 En vigtig del af ethvert studie er det sociale miljø. Vi bør aldrig undervurdere
241 betydningen af, at vi kan finde medstuderende og undervisere i sociale rum, hvor
242 vi kan tale om vores uddannelse, vores sidste forelæsning eller bare have det godt.
243 Vi har brug for et levende studiemiljø, som vi selv er med til at skabe og tage
244 initiativ til. Det er den bedste måde at sikre tilknytning til studiet og få os godt
245 igennem vores uddannelse mens vi studerer, derudover er det en værdi i sig selv
246 at have det godt, mens man studerer.

247 Danmark og uddannelsesinstitutionerne har en stærk frivillig kultur, hvor især
248 studerende stiller krav om at deltage i og påvirke rammerne for uddannelse. Dette
249 skaber gode forudsætninger for, at vi som studerende kan arbejde frivilligt med
250 studiemiljøet. DSF arbejder for, at uddannelsesinstitutionerne bliver bedre til at
251 tilbyde rammerne for dette, og tilbyder til gengæld også at få så mange studerende
252 som muligt til at deltage i frivilligt arbejde. DSF vil derfor arbejde for at der er
253 adgang til tilstrækkelige studenterstyrede lokaler, grupperum, læsepladser etc. for
254 alle studerende.

255 **ARBEJDE EFTER ENDT STUDIE**

256 Størstedelen af Danmarks studerende studerer med det formål at erhverve
257 kompetence til at få et job efterfølgende. Desværre har Danmark i en årrække haft
258 store problemer med dimittendarbejdsløshed.

259 Det er uhensigtsmæssigt ikke at kunne bruge sin uddannelse, og det har også store
260 konsekvenser for vores private økonomier og samfundsøkonomien. Jobskabelse er
261 primært et offentligt ansvar, som skal varetages af politikerne, både lokalt og
262 nationalt. For vores og for samfundets skyld bør politikerne sammen med
263 arbejdsmarkedet derfor sikre de bedste rammer for, at vi efter vores uddannelse
264 kan få et job hurtigst muligt.

265 Det er vigtigt, at det ikke bliver op til uddannelsesinstitutionerne at udvikle
266 beskæftigelsespolitik. De har dog et medansvar for at styrke de studerendes
267 orientering i og forståelse af arbejdsmarkedet.

268 Udbuddet af uddannelser skal ikke justeres efter arbejdsmarkedets kortsigtede
269 behov, men med udgangspunkt i en helhedsanalyse af, hvilke kompetencer og
270 hvilken viden samfundet har brug for. Denne helhedsanalyse skal være rodfæstet i
271 de eksisterende fagmiljøer.

272 **LIGESTILLING**

273 DSF går ind for lige muligheder for enhver studerende, og går hermed ikke ind for
274 nogen form for personlig diskrimination. I DSF forstår vi ligestilling, som
275 betydende at enhver studerende, skal have de samme muligheder og rettigheder
276 på de lange videregående uddannelser og i adgangen hertil. Dette indebærer lige
277 muligheder for at få indflydelse og magt, samt lige muligheder for uddannelse,
278 arbejde og karriere. Studerende er forskellige og har derfor også forskellige
279 forudsætninger for at studere. Ligestilling er derfor også at anerkende dette, og
280 give forskellige grupper af studerende, hvad de har brug for at kunne blive
281 succesrige i deres studieliv og efterfølgende arbejdsliv.

282 For helheden af studerende på lange videregående uddannelser er formålet med
283 ligestilling at give grundlag for fællesskab. DSF arbejder for, at ligestilling af
284 studerende fører til, at vi netop kan samles i fællesskab på tværs af grupper og
285 individuelle forskelle. At ligestillingen sikrer fællesskabet er afgørende for, at vi
286 opnår en gensidig forståelse for hinanden og at vi i et videnskabeligt og/eller
287 kunstnerisk perspektiv muliggør kritisk og fri debat.

288 **INTERNATIONALISERING AF UDDANNELSER**

289 Uddannelser i Danmark og Europa internationaliseres i stadigt højere grad. Dette
290 indebærer blandt andet, at Danmark både modtager et stort antal internationale
291 studerende samt sender et større antal danske studerende på udveksling. Vi
292 arbejder for de bedst mulige rammer for internationale studerende i Danmark og
293 danske studerende på udveksling.

294 Internationale studerende, om det er i Danmark eller udsendte, bør have de bedst
295 mulige forhold, og uddannelsesinstitutionerne bør tilpasse sig den mangfoldige
296 studenterbefolkning. Internationalisering betyder ikke, at man har oversat en
297 uddannelse til et andet sprog – det betyder uddannelse og viden på tværs af
298 grænser, og det bør uddannelserne afspejle.

299 Internationalisering betyder ikke at man har oversat en uddannelse til et andet
300 sprog, men er en proces der påvirker alle niveauer af en uddannelse. For at denne
301 proces skal lykkes bedst skal de internationale studerende oplyses og have lige

Jernbanegade 4, 2. t.v.
1608 København V.
(+45) 33 32 48 13
dsf@dsfnet.dk

302 adgang til de demokratiske processer på uddannelsesinstitutioner og de
303 rådgivende og styrende organer

304 **FRA HOLDNING TIL HANDLING**

305 DSF har med dette holdningspapir gjort klart, hvad vi som samlet organisation
306 mener, er de vigtigste politiske prioriteringer i arbejdet for de bedst mulige forhold
307 for studerende i Danmark såvel som internationalt. Det kommer til at danne
308 grundlag for det studenterpolitiske arbejde, hvor aktiv og progressiv handling er
309 en forudsætning for succes.